

Σάρωσε το QR
και απόκτησε
πρόσβαση
σε όλο
το χρήσιμο υλικό

Ζωή και Ποίηση

Το παιχνίδι των 12 ερωτήσεων

Ανάγνωση 5 ποιημάτων από το βιβλίο της Β΄ Γυμνασίου
Δημιουργική εργασία 5 μονάδων

Άκουσε με προσοχή την ανάγνωση των 5 ποιημάτων

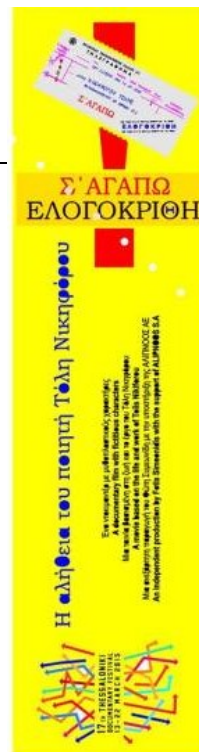
- α - Διονύσης Σαββόπουλος, Τι έπαιξα στο Λαύριο (1979) (σ. 204)
- β - Τίτος Πατρίκιος, Ιστορία του λαβύρινθου (2002) (σ. 220)
- γ - Τόλης Νικηφόρου, Όταν πεθαίνει ένα παιδί (1997) (σ. 230)
- δ - Μιχάλης Γκανάς, Στα καμένα (2002) (σ. 232)
- ε - Νίκος Καββαδίας, Οι γάτες των φορτηγών (1933) (σ. 236)

και παίξε το παιχνίδι των 12 ερωτήσεων

Μελέτησε κάθε ποίημα ή πες την άποψή σου απαντώντας στα παρακάτω ερωτήματα:

- 1 - Σου άρεσε το ποίημα; Ναι ή όχι;
- 2 - Ποιο είναι το γραμματικό πρόσωπο που κυριαρχεί στο ποίημα;
- 3 - Υπάρχει ομοιοκαταληξία στο ποίημα; Ναι ή όχι;
- 4 - Το ποίημα σου φαίνεται εύκολο ή δύσκολο στην κατανόησή του;
- 5 - Ποιο είναι το κυρίαρχο θέμα του ποιήματος; Γράψε μόνο μία ή δύο ή τρεις λέξεις!
- 6 - Γράψε ένα σύμβολο ή έναν υπαινιγμό ή μια μεταφορική σημασία που διέκρινες στο ποίημα.
- 7 - Περιγράψε μια εικόνα που φαντάζεσαι χάρη στο ποίημα. Χρησιμοποίησε μόνο 5 έως 10 λέξεις.
- 8 - Ποια λέξη του ποιήματος *τραβά* την προσοχή σου;
- 9 - Σημείωσε ένα \checkmark σε όσα ποιήματα μελοποιήθηκαν ή έγιναν τραγούδια.
- 10 - Ποιον τίτλο θα έδινες εσύ στο ποίημα;
- 11 - Έχει μεγάλη, μέτρια ή μικρή σχέση η εικόνα που συνοδεύει το ποίημα;
- 12 - Έχει σχέση το ποίημα με τη σημερινή σου πραγματικότητα; Ναι ή όχι;

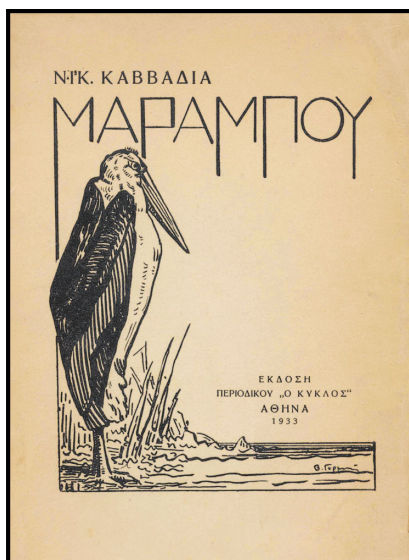
	α	β	γ	δ	ε
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
	Επιμέλεια: Φώτης Συμεωνίδης – 2^ο Γυμνάσιο Ευκαρπίας © 2024				

Εργασίες – Ασκήσεις στο Τετράδιο

- Να μελετήσεις τα **βιογραφικά στοιχεία** των ποιητών α, β, γ και δ. Στη συνέχεια, να εντοπίσεις κάποιες ομοιότητες στη ζωή τους.
- Να μελετήσεις τα στοιχεία για την ποιητική συλλογή «**Μαραμπού**» του Νίκου Καββαδία. Στη συνέχεια, να γράψεις τη γνώμη σου για τον τίτλο.
- Να συγκρίνεις τα δύο ποιήματα του **Τόλη Νικηφόρου** («Όταν πεθαίνει ένα παιδί» και «Κρύβω μέσα μου ένα παιδί»).
- Να αντιγράψεις τον παραπάνω **πίνακα** σε ένα φύλλο Α4. Στη συνέχεια, να μελετήσεις κάθε ποίημα χωριστά και να απαντήσεις στα ερωτήματα του πίνακα.

Για παράδειγμα: ►

- Η συλλογή περιέχει τα 22 παρακάτω ποιήματα:
1. Μαραμπού
 2. Ένας δόκιμος στη γέφυρα εν ώρα κινδύνου
 3. Οί γάτες τών φορτηγών
 4. Ένα μαχαίρι
 5. Γράμμα στον ποιητή Καίσαρα Έμμανουήλ
 6. Ο πιλότος Nagel
 7. Έχω μία πίπα
 8. Η μαίμου του ινδικού λιμανιού
 9. Ένας νέγρος θερμαστής από το Τζιμπουτί
 10. Gabrielle Didot
 11. Οί προσευχές τών ναυτικών
 12. A Bord de l'«Aspasia»
 13. Γράμμα απ' τη Μαρσίλλια
 14. Ο πλοίαρχος Φλέτσερ
 15. Γράμμα ενός αρρώστου.....

	α
1	Ναι
2	α και β
3	Ναι
4	Εύκολο
5	Απομόνωση, υποκρισία, μη επικοινωνία
6	Μινώταυρος
7	Ένα παιδί τρέχει σε έναν λαβύρινθο
8	Αβιταμίνωση
9	✓
10	Ένα δέντρο που κάηκε τώρα μονολογεί
11	Μεγάλη
12	Ναι

Πληροφορίες από τη Βικιπαίδεια:

Το **μαραμπού** είναι εξωτικό πουλί, συγγενικό με τον πελαργό. Έχει άσπρο γκρίζο φτέρωμα, με γυμνό ροζ λαιμό και κεφάλι. Ζει στην Αφρική και την Ασία. Η λέξη έχει αραβικές ρίζες και σημαίνει *ασκητής, ερημίτης*.

Τόλη Νικηφόρου, Κρύβω μέσα μου ένα παιδί (συλλογή «Τα αναρχικά», 1979)

Με το πρόσωπο κολλημένο στο τζάμι
κοιτάζω εκστατικά
πίσω απ' τις στάλες της βροχής
ένα πολύχρωμο κόσμο

κρύβω μέσα μου ένα παιδί
με τις τσέπες γεμάτες μπίλιες
μέσα στο χειμώνα
ένα παιδί με δακρυσμένα μάτια
για το γατάκι του που πέθανε
για το λουλούδι που μαράθηκε
για όσους έφυγαν χωρίς επιστροφή
κρύβω μέσα μου ένα παιδί
με τρύπιο παλτό

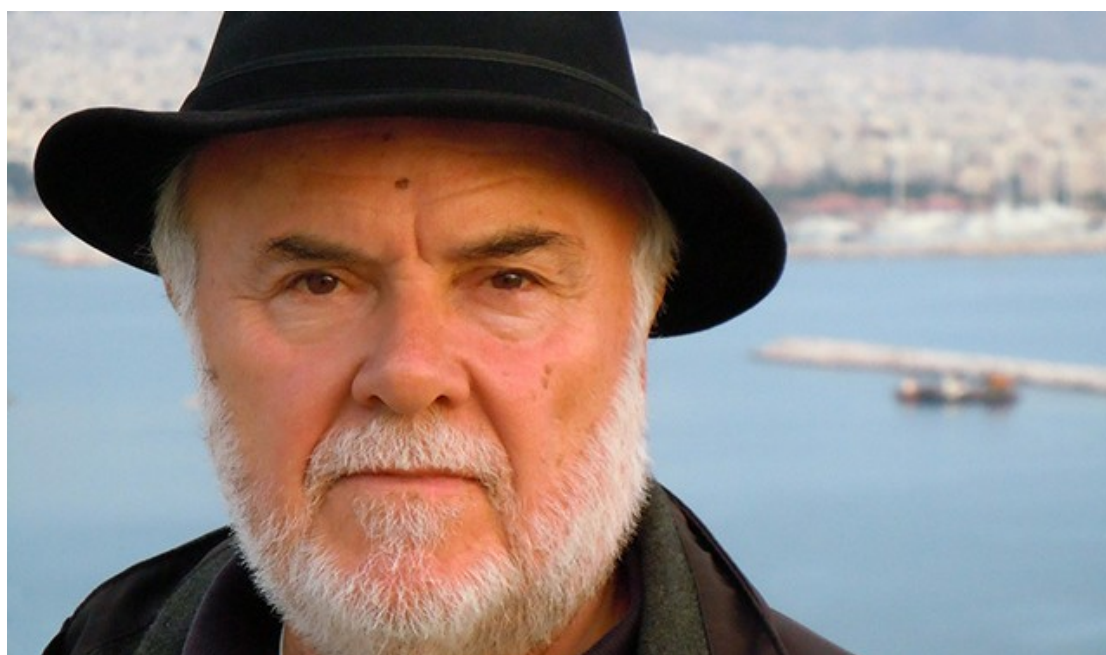
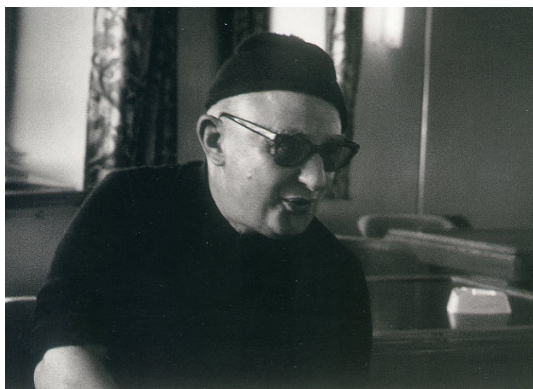
που λαχταράει τα ζεστά κάστανα
την γειτονιά και τους φίλους
την άνοιξη που θάρθει

κρύβω μέσα μου ένα παιδί
που δεν δέχεται
πως μπορώ να γελάω
όταν την ίδια στιγμή
κάποιος κλαίει

κρύβω μέσα μου ένα παιδί
απαρηγόρητο
που ήθελε να φτιάξει τη ζωή
στα μέτρα της καρδιάς του

Φωτογραφικό αρχείο

Είσαι φυσιογνωμιστής/ τρια; Γράψε δίπλα στη φωτογραφία το όνομα του ποιητή.
Φτιάξε κι εσύ ένα φωτογραφικό αρχείο με τα δημόσια πρόσωπα που εκτιμάς!

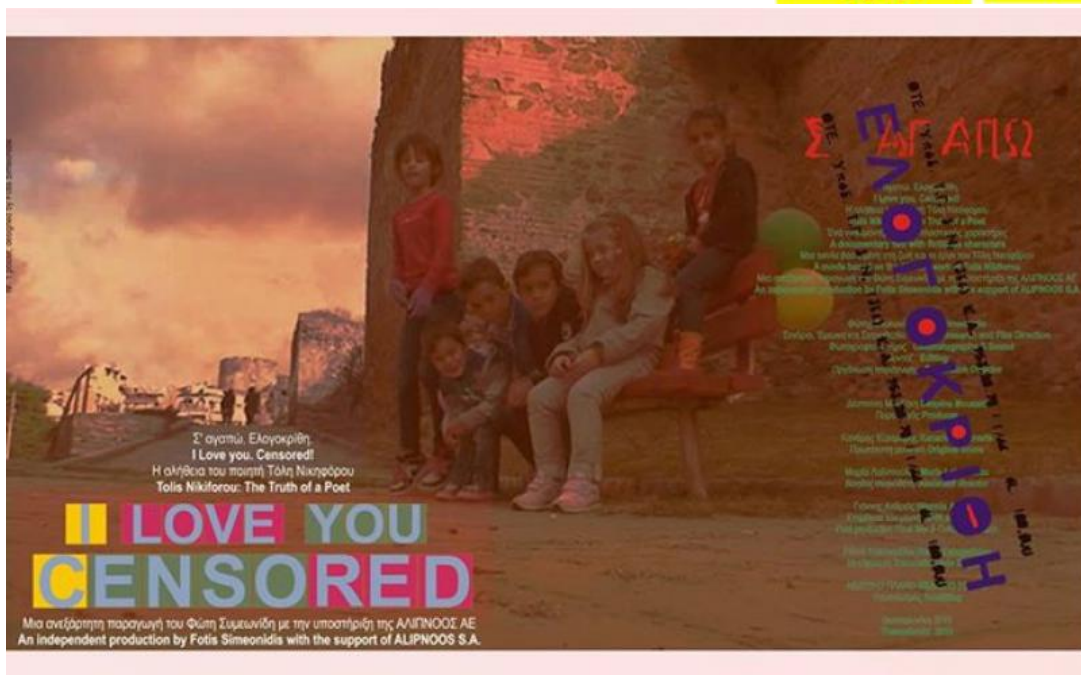

Προβολή ντοκιμαντέρ για τον Τόλη Νικηφόρου

Η ταινία του Φώτη Συμεωνίδη με τίτλο «Σ' αγαπώ – Ελογοκρίθη! Η αλήθεια του ποιητή Τόλη Νικηφόρου» θα προβληθεί στην Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου.

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης διοργανώνει προβολή ντοκιμαντέρ με τίτλο «Σ' αγαπώ – Ελογοκρίθη! Η αλήθεια του ποιητή Τόλη Νικηφόρου» του φιλολόγου – σκηνοθέτη Φώτη Συμεωνίδη στην Περιφερειακή Βιβλιοθήκη Χαριλάου (Νικάνορος 3, τηλ. 2310 324666) τη Δευτέρα 23 Νοεμβρίου 2015 στις 20:30.

Το Ντοκιμαντέρ διαρκεί 58' λεπτά και έχει προβληθεί με επιτυχία στο 17^ο Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης, την Κεντρική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης και σε πολλά εγχώρια και διεθνή φεστιβάλ. Παρόντες στην προβολή θα είναι ο Φώτης Συμεωνίδης και ο Τόλης Νικηφόρου, οι οποίοι θα απαντήσουν σε ερωτήσεις στο τέλος της προβολής.

Βιογραφικό αρχείο των εν ζωή ποιητών

Ο Τόλης Νικηφόρου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1938. Οι γονείς του ήταν πρόσφυγες από τη Μικρά Ασία και την Ανατολική Ρωμυλία. Σπούδασε Διοίκηση επιχειρήσεων. Εργάστηκε ως τραπεζικός υπάλληλος, ως μεταφραστής -διερμηνέας και ως αναλυτής συστημάτων στη Θεσσαλονίκη, στην Αθήνα και στο Λονδίνο. Μετά το τέλος της δικτατορίας, επέστρεψε οριστικά στη Θεσσαλονίκη ασκώντας το επάγγελμα του μελετητή-συμβούλου οργάνωσης επιχειρήσεων έως το 1999. Τακτικός συνεργάτης του περιοδικού "Νέα Πορεία" από τα μέσα της δεκαετίας του 1970. Διετέλεσε αντιπρόεδρος της Λέσχης Γραμμάτων και Τεχνών Βορείου Ελλάδος και της Πανελλήνιας Πολιτιστικής Κίνησης. Υπήρξε μέλος του Δ.Σ. της Εταιρείας Λογοτεχνών Θεσσαλονίκης και της Καλλιτεχνικής Επιτροπής του Κ.Θ.Β.Ε. **Εμφανίστηκε στα γράμματα το 1966** με το μεγάλο ποίημα "Οι άταφοι". Από τις εκδόσεις της "Νέας Πορείας" έχουν κυκλοφορήσει μεταξύ άλλων οι ποιητικές του συλλογές "Το διπλό άλφα της αγάπης" (1994, επανέκδ. Παρατηρητής, 2002), "Χώμα στον ουρανό" (1998), "Γαλάζιο βαθύ σαν αντίο" (1999), "Ένα λιβάδι μέσα στην ομίχλη που ονειρεύεται" (2002), "Ο πλοηγός του απείρου" (συγκεντρωτική έκδοση, ποιήματα 1966-2002, 2004), τα διηγήματα "Εγνατία οδός" (1973), "Τα μάτια του πάνθηρα" (1996), "Νόστος" (2000), και το μυθιστόρημα "Η γοητεία των δευτερολέπτων" (2001). Από τις εκδόσεις του περιοδικού "Μανδραγόρας" έχει εκδοθεί η ποιητική του συλλογή "Μυστικά και θαύματα: ο ανεξερεύνητος λόγος της ουτοπίας" (2007), και από τις εκδόσεις "Νεφέλη" τα μυθιστορήματα "Το κίτρινο περπάτημα στα χόρτα" (2005), "Έρημο νησί στην άκρη του κόσμου" (2009) καθώς και η συλλογή διηγημάτων "Ο δρόμος για την Ουρανούπολη" (2008), η οποία τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Διηγήματος 2009, από κοινού με το "Οριζόντιο ύψος" του Αργύρη Χιόνη. Έχει επίσης συγγράψει παραμύθια για μεγάλους. Ποιήματά του έχουν μεταφραστεί σε πολλές γλώσσες και έχουν περιληφθεί σε ελληνικές και ξένες ανθολογίες.

Ο Διονύσης Σαββόπουλος γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1944. Κατάγεται από την Κωνσταντινούπολη και τη Φιλιππούπολη. Το 1963 μετακόμισε στην Αθήνα και εγκατέλειψε τη Νομική Σχολή Θεσσαλονίκης, προκειμένου να ασχοληθεί με το τραγούδι. Γνώρισε μεγάλη επιτυχία από τις πρώτες ημέρες του ως μουσικός και σύντομα έγινε πολύ δημοφιλής στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Είχε συνδυάσει τη μουσική Αμερικανών μουσικών, όπως του Bob Dylan και του Frank Zappa, με μακεδονική λαϊκή μουσική και πολιτικά διεισδυτικούς στίχους. Συνθέτης, στιχουργός και ερμηνευτής, ο ίδιος αποκαλεί τον εαυτό του τραγουδοποιό. Θεωρείται ο πρωτεργάτης της σχολής των Ελλήνων τραγουδοποιών που τραγουδούν οι ίδιοι σε δική τους μουσική και δικούς τους στίχους Έκανε εμφανίσεις σε νυχτερινά κέντρα μαζί με τη Μαρία Φαραντούρη και τον Μάνο Λοϊζο. Κατά τη διάρκεια της χούντας φυλακίστηκε δύο φορές για τις πολιτικές του πεποιθήσεις. Έγραψε τραγούδια με πολιτικό, ρομαντικό αλλά και σκωπτικό περιεχόμενο. Την περίοδο 1986 – 1987 παρουσίασε την τηλεοπτική εκπομπή με τίτλο «Ζήτω το Ελληνικό Τραγούδι».

Ο Τίτος Πατρικίος γεννήθηκε στην Αθήνα το 1928. Γιος των ηθοποιών Σπύρου Πατρικίου και Λέλας (Ελένης) Σταματοπούλου. Ποιητής, πεζογράφος και μεταφραστής της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς. Αποφοίτησε από το Βαρβάκειο Γυμνάσιο το 1946 και, στη συνέχεια, από τη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Άσκησε για κάποιο διάστημα το επάγγελμα του δικηγόρου. Σύζυγός του ήταν η ιστορικός Ρένα Σταυρίδη-Πατρικίου. Κόρες τους είναι η ιστορικός Αλεξάνδρα Πατρικίου και η διαφημιστριά Δάφνη Πατρικίου. Στη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση με την ΕΠΟΝ και τον ΕΛΑΣ. Το 1944 καταδικάστηκε σε θάνατο από συνεργάτες των Γερμανών αλλά η εκτέλεσή του ματαιώθηκε την τελευταία στιγμή. Εξορίστηκε στη Μακρόνησο (1951-1952) και στον Άη Στράτη (1952-1953). Σπούδασε Κοινωνιολογία στην École Pratique des Hautes Études στο Παρίσι (1959-1964). Εργάστηκε στην έδρα της UNESCO στο Παρίσι και στη Διεθνή Οργάνωση Τροφίμων και Γεωργίας (FAO) στη Ρώμη. Επέστρεψε στην Ελλάδα το 1975 και εργάστηκε ως δικηγόρος, κοινωνιολόγος και λογοτεχνικός μεταφραστής. Τιμήθηκε το 1994 με το Ειδικό Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας. Το 2008 βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών (μαζί με τον Μένη Κουμανταρέα) για το σύνολο του έργου του. Το 2016 βραβεύτηκε με το Γαλλικό βραβείο ποίησης για τη δίγλωσση ανθολογία ποιημάτων του με τίτλο «Στο οδόφραγμα του χρόνου». Η πρώτη δημοσίευση ποιήματός του έγινε το 1943 στο περιοδικό *Ξεκίνημα της Νιότης*. Έργα του μεταφράστηκαν στα γαλλικά, τα φλαμανδικά, τα γερμανικά και τα ολλανδικά. Το 1994 τιμήθηκε με το Ειδικό Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας για το σύνολο του έργου του.

Ο Μιχάλης Γκανάς γεννήθηκε στον Τσαμαντά Θεσπρωτίας το 1944. Ποιητής και στιχουργός. Έζησε τα πρώτα χρόνια της ζωής του σε χώρες της Ανατολικής Ευρώπης. Φοίτησε στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Εργάστηκε ως βιβλιοπώλης, ως επιμελητής τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών εκπομπών και ως κειμενογράφος. Πολλά ποιήματά του έχουν μελοποιηθεί από σημαντικούς Έλληνες και ξένους μουσικοσυνθέτες όπως ο Μίκης Θεοδωράκης, ο Θανάσης Γκαϊφύλλιας, ο Δημήτρης Παπαδημητρίου, ο Νίκος Ξυδάκης κλπ. Το 1994 τιμήθηκε με το Β΄ Κρατικό Βραβείο ποίησης για το έργο του *Παραλογή*. Το 2011 βραβεύτηκε για το σύνολο του ποιητικού του έργου από την Ακαδημία Αθηνών.

Hidden notes